

Počet zmínek: 1

Online: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Pavel Vondruška: Proč dostal padáka od uraženého Svěráka

[přejít na web](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 05.12.2025 5:57, Datum importu: 05.12.2025 6:03, Zdroj: krajskelisty.cz, Autor: Adina Janovská, Rubrika: Hlavní město Praha, Periodicita: Denně, Provozovatel: Czechberry s.r.o., Země: CZ, AVE: 3 000 Kč, GRP: 0,09, OTS: 8 145, Měsíční návštěvnost: 587 599, Celková návštěvnost: 526 430, RU/den: 8 145, RU/měsíc: 108 134

TAJNOSTI SLAVNÝCH: Tenkrát hledali muzikanta, ale protože to bylo u Cimbmanů, dopadlo to jako vždycky.

Všimli jste si? Když ve „svěrákovských“ Vratných lahvích svačí Josef Tkaloun v parku, prochází kolem skupinka důchodců. Jsou to protagonisté Žižkovského divadla Jára Cimrmana včetně Zdeňka Svěráka, který v této scéně vlastně potkává sám sebe. A je mezi nimi i geniální multitalent, který se narodil právě před sto lety. Měl mimořádné hudební nadání, byl všestrannou živou encyklopedií, domluvil se v mnoha jazycích, bylo jich prý dokonce devět... K Cimrmanům přišel Pavel Vondruška, když nutně potřebovali hudebníka, a jeho do té doby skrytý herecký talent se konečně naplno projevil. „Pocházel z Volyně, byl vlastně naším sousedem a neuvěřitelně vzdělaným člověkem... Tento nepatrný a velice skromný člověk, který se nikdy nedrál do popředí, byl v podstatě obrovskou živoucí encyklopedií,“ komentoval nečekanou smrt „svého“ herce režisér Zdeněk Troška, který ho obsadil do role tajemníka ve své nestárnoucí trilogii Slunce, seno...

Geniální multitalent

Narodil se 15. listopadu 1925 v Českých Budějovicích a svoji budoucnost viděl především v hudbě. Po maturitě na Státní konzervatoři studoval na hudební a taneční fakultě pražské AMU, kde postupně absolvoval dirigentské oddělení, operní dramaturgii a v roce 1951 ještě i operní režii u významného dramaturga a režiséra opery Národního divadla Ferdinanda Pujmana. Už jako student působil v roce 1951 krátce v Národním divadle jako korepetitor a stal se sbormistrem a dirigentem Pražské zpěvohry. Poté pracoval jako dirigent symfonického orchestru Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, olomoucké Moravské filharmonie, opery **Státního divadla v Ostravě** a Hudebního divadla v Karlíně. A současně také externě učil HAMU.

Utajený talent

Do souboru jednoho z našich nejúspěšnějších a nejpopulárnějších autorských divadel a českých poválečných divadel vůbec přišel v roce 1969. „Spíš mě tam zavál osud než zvědavost. V době, kdy se zkoušela Hospoda na mýtince, což měla být opereta, hledali někoho schopného hudby i herectví. A mou osobu jim doporučil Ladislav Smoček, s nímž jsem se dobře znal i proto, že jsem v **Ostravě** hrál Zvonka Burkeho. A když pak vznikla myšlenka nastudovat operu Úspěch českého inženýra v Indii, tak jsem se jim hodil,“ vzpomínal. A bleskurychle se ukázalo, že je vlastně Vondruška i výborný herec. Zůstal pak v divadle celých čtyřicet let a zahrál si ve třinácti z patnácti jeho uvedených her. Tou poslední byla opera Cimrman v říši hudby, kde exceloval ve své legendární roli dotěrného dirigenta.

Dirigent i před kamerou

„Byl to rtuťovitý človíček nevelké postavy, velice čínorodý. Kromě toho, že se neustále učil cizím jazykům a řadu jich dokonale uměl, byl dirigentem orchestru činohry Národního divadla, hrál u nás i v mnoha filmech – sice malé, ale zapamatovatelné role,“ prohlásil o něm Zdeněk Svěrák. Svěrák ho se svým partnerem Ladislavem Smoljakem obsazovali velmi rádi, takže si ho budeme díky nim navždy pamatovat jako moderátora z komedie Jáchyme, hoď ho do stroje, Svátka ve filmu „Marečku, podejte mi pero!“, oddávajícího úředníka v Kulovém blesku, klavíristu z Vrchní, prchni!

či představitele dvojrole skladatele Johanna Baptisty Strausse mladšího a sbormistra v komedii Jára Cimrman, ležící, spící. Ve vyšším věku si pak zahrál mimo jiné dirigenta v oscarovém snímku Kolja či penzistu ve Vratných lahvích.

Jára Cimrman, ležící, spící:

Miláček režisérů

Přátelský vztah se Svěrákem ale dostal povážlivou trhlinu, poté co Vondruška po smrti řekl neprozřetelně na pohřbu Ladislava Smoljaka, že bez něj nemá cenu dál hrát. Svěráka se to velmi dotklo, takže pak přestal být u Cimrmanů být obsazován, a nakonec byl z divadla propuštěn. Ani další filmoví režiséři ale na něj nezapomínali. Rád ho obsazoval mimo jiné i Jiří Menzel, takže si zahrál notáře Lustiga v Postřizínách, Holého ve Slavnostech sněženek, milionáře ve slavné černé komedii Obsluhoval jsem anglického krále či jednoho z hostů milionáře Stoklasy v komedii, natočené podle stejnojmenného románu Vladislava Vančury Konec starých časů. Celkem ztvárnil zhruba 120 sice malých, ale bezesporu výrazných rolí. Naposledy stanul před kamerou krátce před smrtí jako bezejmenný penzista v komedii Petra Štíchy Školní výlet o partě bývalých spolužáků, kteří jsou pozváni do lázní. Slavnostní premiéru, která se uskutečnila až 23. února 2012, už ale nestihl.

Odpočívat se nenaučil

Jeho soukromí jako by vůbec neexistovalo, pouze je známo, že měl bratra, který mu byl velmi podobný, a dokonce si spolu zahráli v jedné epizodě „nováckého“ seriálu Hospoda. Zřejmě se nikdy neoženil, děti určitě neměl děti a na ženy si nepotrpěl. Rozhodně ale nebyl samotář, lidi miloval a byl velmi dobrý společník. Nejspíš si ale vystačil s prací a koníčky. Po odchodu do penze spojil zbytek života se dvěma významnými pražskými scénami, Národním divadlem a Divadlem Járy Cimrmana. V Národním divadle působil dvaatřicet let jako korepetitor opery, šéf a dirigent orchestru činohry, upravovatel a skladatel scénické hudby i občasný herecký epizodkář. Od roku 1976 také dirigoval operní a baletní představení a v letech 2009 až 2010 byl stálým hostem. Hostoval ale také v pražském Divadle Na Jezerce a příležitostně dirigoval Symfonický orchestr hlavního města Prahy (FOK) a Janáčkovu filharmonii v Brně. Kromě toho byl výjimečně nadaný na cizí jazyky, mluvil italsky, španělsky, anglicky, německy, srbochorvatsky, latinsky, rusky, francouzsky a esperantem. A ještě se stihl věnovat i historiografické práci.

Osudný krok

Rád také provázel cizince, kteří bývali přímo šokováni jeho rozsáhlými znalostmi včetně těch o Mozartovi. „Například tím, že tento starší drobný pán je nejen zasvěceným průvodcem, ale i vynikajícím pianistou, schopným vzápětí zahrát třeba Turecký pochod,“ prozradil Svěrák. Jenže 28. prosince 2010 při provádění americké rodiny budovou Stavovského divadla špatně šlápl a spadl do orchestřiště. Utrpěl velmi vážná zranění a byl převezen do nemocnice v pražském Motole, kde ho lékaři uvedli do umělého spánku. Strávil v něm několik týdnů a probral se už jenom na jedinou chvilku. „Zastihl jsem ho v té době a byl jsem vlastně posledním, který s ním hovořil, když se nakrátko probral. Byl rád,“ prozradil poté ČTK Zdeněk Svěrák. Na následky zranění Pavel Vondruška zemřel 5. února 2011 a podle jeho přátel byla pro něj smrt vysvobozením. Kvůli následkům by totiž už nikdy nemohl žít takový život, jaký měl rád.

(zdroje: Wikipedia, ČSFD, Divadlo Járy Cimrmana, Cimrmanův zpravodaj, Opera+, Česká televize, idnes.cz)

